

Ján Nálepka sa narodil 20. septembra 1912 v Smižanoch, okres Spišská Nová Ves. Do nástupu na vojenskú službu 16. 7. 1934 pôsobil ako učiteľ. Vojenskú prezenčnú službu vykonával v pešom pluku 37 v Levoči. Tam absolvoval aj školu dôstojníkov pechoty v zálohe, pričom skúšky na dôstojníka v zálohe zložil s výborným hodnotením. V lete 1936 odišiel ako podporučík do zálohy. Do roku 1938 učil v Stupave.

16. 3. 1939 bol mobilizovaný a nastúpil k pešiemu pluku 20 v Michalovciach. V roku 1939 sa ako veliteľ roty zúčastnil tzv. Malej vojny proti Maďarsku. V lete 1939 slúžil v Kamenici nad Cirochou ako veliteľ poddôstojníckej školy. Po jej rozpustení prevzal velenie poľnej roty, s ktorou v septembri 1939 absolvoval poľské ťaženie, kde utrpel zranenie črepinou granátu. Jeho bojové zásluhy ocenil aj generál Čatloš, ktorý ho vyznamenal medailou Za hrdinstvo.

27. 6. 1941 odišiel na východný front, kde do februára 1942 pôsobil v štábe Zaisťovacej divízie, pričom plnil aj úlohu spravodajského dôstojníka. V júli 1942 bol povýšený na stotníka pechoty a jeho jednotka – 101. peší pluk, bola premiestnená za rieku Pripjať, kde mala chrániť železničnú trať Pinsk – Gomel.

Od polovice roku 1942 bol Nálepka v spojení so sovietskymi partizánmi. Zásoboval ich liekmi, potravinami aj zbraňami. Pri komunikovaní s miestnymi partizánmi používal pseudonym Repkin. Na jar 1943 nadviazal kontakt a spoluprácu s partizánmi v Žitomirskej oblasti. 15. marca 1943 k nim pri bieloruskej dedine Remezy dezertoval. Za dezerciu ho v jeho jednotke odsúdili na trest smrti.

Hoci mu noví spojenci ponúkali možnosť transportu do Moskvy, aby sa mohol pridať ku vznikajúcim československým jednotkám v Sovietskom zväze, radšej ostal pri partizánoch. 18. 5. 1943 vznikol zo slovenských vojakov pri sovietskych partizánskych jednotkách 1. čs. partizánsky oddiel v ZSSR a Nálepka sa stal jeho veliteľom.

Nálepkov partizánsky oddiel bojoval pri obci Daniloviči, pri mestečku Gorodok a tiež sa zúčastnil kyjevskej operácie. Po prechode nemeckých jednotiek do protiútok mal Nálepka so svojim oddielom podporovať jednotky Červenej armády v priestore Ovruč. 16. 11. 1943 mal dobyť most na ceste pri Ovruchi a potom pomôcť pri útoku na železničnú stanicu. V boji pri stanici v Ovruchi Ján Nálepka zahynul.

Soviety mu udelili posmrtné titul Hrdina Sovietskeho zväzu. 7. 5. 2004 bol povýšený do hodnosti brigádny generál in memoriam.

Literatúra:

Bystrický, J.: Brigádny generál in memoriam Ján Nálepka. In :*Obrana* č.10, 2012

Vojenské osobnosti československého odboja 1939-1945, Ministerstvo obrany ČR – Avis, Praha 2005